

HRVATSKA GLAGOLJICA

NOVOSTI - elektroničko mjesečno glasilo Društva prijatelja glagoljice iz Zagreba
godisšte VIII | broj 81 | studeni 2022. | ISSN 2718-4307

Poštovani i dragi članovi, suradnici i prijatelji Društva prijatelja glagoljice!

Nerado kasnim s *Novostima*, međutim puno je posla oko pripreme i predaje preliminarne financijskih izvještaja na Gradski ured za kulturu koji nam je glavni (i jedini institucionalni) izvor financiranja za odvijanje programa Društva prema zacrtanim planovima. Financijske konstrukcije zatvaramo uz pomoć članarina i donacija i nema kune koja nije potrošena racionalno i svrhovito. Zato zahvaljujem svim članovima koji redovno plaćaju članarinu, a one koji još nisu pozivam da to svakako učine. Članarina iznosi 150 kn za zaposlene osobe te 75 kn za umirovljenike, nezaposlene, učenike i studente.

Zanimljivosti iz rada Društva i svijeta glagoljice

U prvoj polovici listopada naša članica, neumorna slikarica gđa. Vjera Reiser, u Domu kulture Štrigova održala je izložbu svojih radova posvećenih Sv. Jeronimu. Izložba je bila otvorena u sklopu manifestacije *Dani sv. Jeronima* koja se održavala u Štrigovi od 30. rujna do 2. listopada.

U utorak,
11. listopada

u Knjižnici Kajfešov brijeg otvorena je izložba panoa Društva prijatelja glagoljice. S obzirom da od 15. listopada do 15. studenoga traje Mjesec hrvatske knjige, izloženo je 20-ak panoa s motivima glagoljskih pisanih i tiskanih knjiga i dokumenata. Otvaranje izložbe pratilo je prigodno predavanje o hrvatskoj glagoljskoj baštini koje je održao prof. Darko Žubričić.

U povodu i tijekom Mjeseca hrvatske knjige u OŠ Kajzerica postavljena je velika izložba preko 50 panoa našega Društva o kojoj su učenici trebali napisati osvrt, a i roditelji su pozvani da je razgledaju. Posebno nas se dojmio plakat koji je izradila organizatorica izložbe, naša članica Stanka Svetličić.

Narednoga dana, u srijedu 12. listopada, održana je redovita tribina u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu. Gošća tribine bila je dr. sc. Sanja Holjevac iz Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci sa zanimljivim predavanjem pod nazivom *Od bitija redovničkoga knjižice*. To je zadnje dosad poznato djelo otisnuto u glagoljskoj tiskari Šimuna Kožičića Benje u Rijeci, a kolofon svjedoči da je dovršeno: "dan 27. maja miseca: leto od Krstova rojstva 1531." Faksimilni pretpisak jedinoga očuvanoga primjerka toga izdanja objavljen je 2009. godine, a priredila ga je akademikinja Anica Nazor s latiničnom transkripcijom glagoljskoga teksta i drugim popratnim tekstovima, čime je i to Kožičićevo djelo postalo dostupnim široj znanstvenoj i kulturnoj javnosti.

Zanimljivo događanje - Dan glagoljice u Preku - učenicima osnovnoškolskog uzrasta omogućili su Udruga glagoljaša Zadar, TZ Općine Preko na otoku Ugljanu i Pučko otvoreno učilište *Dom na žalu*. U sklopu cjelodnevnog programa održane su kreativne radionice pisanja uglatom glagoljicom i Mala izložba glagoljice - Glagoljica i glagoljaši na području župa Preko i Sutomišćica. Zahvaljujemo našem članu g. Davoru Klarinu na ovoj lijepoj informaciji i fotografiji plakata.

Na poziv predsjednice Fotokluba Krk, gđe. Marijane Kirasić-Nekić, autorica ovih redaka imala je čast u subotu 15. listopada u Gradskoj vijećnici održati predavanje pod nazivom *Dragutin Antun Parčić kao pionir hrvatske fotografije*. Predavanje, popraćeno izložbom petnaestak prigodnih panoa, održano je u sklopu šestog fotografskog salona *Summer, Sea, Sun* koji je za sudionike osigurao brojne nagrade, ali i ustanovio jednu novu: grand prix Dragutin Antun Parčić, specijalnu nagradu za najbolju fotografiju prijavljenu na natječaj. Dobitnik je osim vrijednog novčanog iznosa primio i ovu posebnu medalju s likom našega Parčića i glagoljskim tekstom, a nagrada je otišla u Litvu.

I naredna subota 22. listopada bila je vezana uz otok Krk. Naše članice Jasenka Štimac i Stanka Svetličić organizirale su terensku nastavu za učenike glagoljaških grupa svojih osnovnih škola (D. Domjanića i Kajzerica), a preostala slobodna mjesta u autobusu popunila je nekolicina članova DPG-a. Bili smo sretni što se upravo tih dana u gradu Krku održavao međunarodni znanstveni skup *Glagoljaštvo – baština, tradicija i inovacija* koju je organizirao Staroslavenski institut u Zagrebu u povodu 70. obljetnice postojanja i 120. obljetnice osnutka svoga

prethodnika, Staroslavenske akademije, jer smo mogli razgledati i izložbu *Živa glagoljica otoka Krka* koja se netom vratila iz Osla gdje je bila postavljena u prostorijama hrvatskog veleposlanstva. Izložbu su organizirali Katedra Čakavskog sabora Kornić koju vodi naš član g. Damir Krenenić i Fotoklub Krk. Potom smo obišli Jurandvor i mjesto pronalaska Baščanske ploče, a najhrabriji učenici su se okupali na plaži u Baški.

Iste večeri, a čemu nismo nazočili jer se trebalo vratiti kućama, u sklopu znanstvenog skupa u Malinskoj je otvorena izložba fotografija Branka Kukurina *Za Branka Fučića slovo tražec*.

G. Krenenić je bio izniman domaćin pa nas je detaljno proveo izložbom, a dobili smo i dodatni bonus: razgled crkvice sv. Dunata (kod Punta) iznutra i upoznavanje s njenom burnom prošlosti. Ovo predavanje nas je toliko oduševilo da smo zamolili g. Krenenića da ga održi za članove i prijatelje DPG-a. G. Krenenić je pristao tako da s veseljem mogu najaviti njegovo predavanje za utorak, 13. prosinca u 18 sati u velikoj dvorani Matice hrvatske, o čemu ćemo još poslati obavijest u narednim *Novostima*.

U predvorju NSK do 12. studenoga, u sklopu Mjeseca hrvatske knjige, možete razgledati izložbu *Hrvatska pisana baština u nastavi hrvatskoga jezika i povijesti od srednjeg vijeka do 19. stoljeća*. Na 17 izložbenih panoa predstavljena su djela iz fonda Zbirke rukopisa i starih knjiga NSK. Zahvaljujemo gđi. Ani Rubić, knjižničarki iz NSK, koja nam je skrenula pozornost na ovu vrijednu izložbu.

U redovnom terminu prve nedjelje u mjesecu, dana 6. studenoga, naš zbor *Baščina* je u crkvi sv. Franje Ksaverskog sudjelovao na misi na hrvatskom staroslavenskom jeziku, izvevši dijelove Dobrinjske mise.

Kao što smo već izvjestili, g. Juraj Lokmer i njegova supruga, gđa. Fila Bekavac-Lokmer ljetos su dobili status počasnih članova grada Senja. Međutim, sada imamo prilike vidjeti kako izgleda svečani Evangelistar čiji je *oklop* - korice u srebru izradio akad. kipar Hrvoje Ljubić. I tu je nazočna glagoljica i manji tekst na crkvenostaroslavenskome jeziku. Ovu prekrasnu knjigu su g. i gđa. Lokmer dana 30. lipnja darovali katedrali u Senju.

Susreli smo se i s predsjednikom Hrvatskog nacionalnog vijeća Crne Gore, g. Zvonimirom Dekovićem koji već godinama intenzivno radi na očuvanju i promidžbi etničkog, kulturnog i duhovnog blaga bokeljskih Hrvata. Nije zanemariv podatak da tamošnja hrvatska zajednica danas čini manje od jedan posto pučanstva Crne Gore, a u svojim rukama ima 60 posto kulturne baštine crnogorske države. Posebno smo mu zahvalni što je za biblioteku DPG-u darovao pretpisak Parčićevog misala iz 1893. godine i još nekoliko vrijednih knjiga.

Najava sljedećih događanja

Redovna tribina DPG-a na rasporedu je u srijedu, 9. studenoga u 19.00 sati u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu, Kaptol 29 a u Zagrebu. U goste nam dolazi g. Josip Pino Ružić, profesionalni snimatelj iz Kaštelira kod Buja u Istri s projekcijom filma iz 1992. godine naslovljenog *Branko Fučić u crkvi sv. Marije na Škriljinah kraj Berma u Istri*.

Prije projekcije, već od 18 sati, donijet ćemo novi broj časopisa *Baščina* koji je upravo izašao iz tiska, pa će ga svi zainteresirani moći nabaviti.

Još jedno predavanje o svestranom Parčiću održat će prof. Darko Žubrinčić i Mirna Lipovac u Matici hrvatskoj na tribini Odjela za hrvatsko glagoljaštvo u utorak 15. studenoga s početkom u 18 sati.

Glagoljica gdje je (ne) očekujemo

Latinična abeceda i glagoljska azbuka, a između njih se nalaze slova na brajici – ovu zanimljivu fotografiju je u Hrvatskoj knjižnici za slijepe u Zagrebu snimila gđa. Narcisa Potežica, koja je tamo tijekom prosinca održala izložbu fotografija *S mirisom mora i lavande*. Doznajemo da je ovaj uokvireni pano postavila gđa. Karolina Zlatar Radigović, ravnateljica spomenute knjižnice, koja je svojevremeno radila u Knjižnici Novi Zagreb u Travnom i pomagala gđi. Potežica u organiziranju *Susreta glagoljaša u Travnom* koji su prethodili osnutku Društva prijatelja glagoljice. Lijepo je vidjeti kako ravnateljica Hrvatskoj knjižnici za slijepe posebno cijeni glagoljicu i važnost upoznavanja s hrvatskom baštinom.

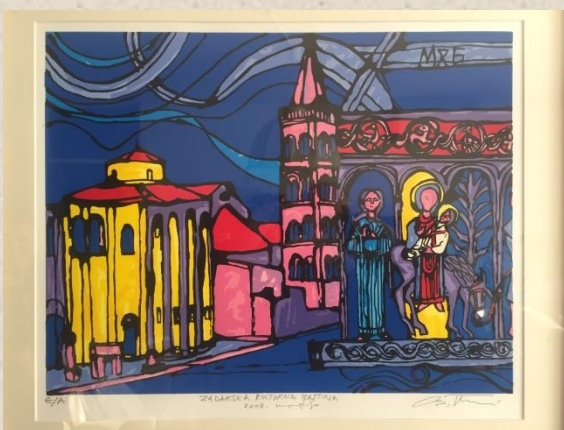

Naša počasna članica, dr. sc. Marica Čunčić obradovala nas je fotografijom na kojoj se vidi kako se u sportskoj dvorani franjevačke klasične gimnazije u Visokom, BiH, među desecima raznih pisama nalazi i glagoljica.

Znamo da se 18. listopada obilježava svjetski Dan kravate. Kravata je univerzalno poznat i cijenjen odjevni detalj, dokazano hrvatskog porijekla. U današnje vrijeme simbolizira otmjenost i kulturu odijevanja. Može imati različite dezene i motive, ali je nenadmašna u glagoljskoj izvedbi članica zadruge Etnoraj-oGrlice iz Sesveta koje od sitnih perlica izrađuju nakit tradicijskih motiva i oblika.

Naš bivši dopredsjednik, g. Juraj Lokmer poslao nam je sliku snimljenu u liftu senjskog hotela Bura/45N. Zanimljiv način kako gostima hotela ukazati na bogatu povijest grada Senja!

Kod prof. dr. Ane Marije Grancarić, članice DPG-a, u njezinom stanu u Zagrebu nalazi se lijepi likovni prikaz zadarske crkve sv. Donata koju je naslikao istaknuti hrvatski umjetnik Josip Botteri Đini. Desno gore glagoljicom piše MIR.

Neka Vas prate zdravlje, mir i dobro!

UREDNIKA

ՄԻՐՆԱ ԼԻՍՈՎԱՅՄիրna Lipovac

STRUČNI SURADNIK

ԴԱՐԿՈ ՋՅՈՒՐԻՆՉԻՇԻԿDarko Žubrinčić

ԵՐԵՎԱՆ

DRUŠTVO PRIJATELJA GLAGOLJICE

E-adresa: drustvoprijateljaglagoljice@gmail.com

ՄԻՐՆԱ ԼԻՍՈՎԱՅՄԻՐՆԱ ԼԻՍՈՎԱՅՄԻՐՆԱ

Web adresa: <http://www.croatianhistory.net/glagoljica/novosti/mirna.html>

Svi raniji brojevi *Novosti* nalaze se na: www.croatianhistory.net/glagoljica/novosti/mirna.html